

Óbudai Egyetem
Trefort Ágoston Műnőkpedagógiai Központ

**Pályorientáció szakterületen pedagógus szakvizsgára
felkészítő szakirányú továbbképzési szak**

Tantervi előlap

Budapest, 2018.

Tantervi előlap

Képzési forma: szakirányú továbbképzés

A szakirányú továbbképzési szak megnevezése: Pályaorientáció szakterületen pedagógus szakvizsgára felkészítő szakirányú továbbképzési szak

A szakirányú továbbképzési szak angol megnevezése: Preparatory for a pedagogical professional examination in-service training in career counselor

1. A szakirányú továbbképzés képzési területe: pedagógusképzés képzési terület

Képzési cél: olyan szakemberek képzése, akik az interdiszciplináris szemlélet birtokában, megfelelő szociális kompetenciákkal rendelkezve, az iskolaválasztás, a pályaválasztás, valamint a későbbi munkavállalás háttérében álló döntési mechanizmusok birtokában segítik a tanulókat. Rendelkeznek az oktatási rendszer, a továbbtanulási lehetőségek, a munkaerőpiac, valamint a különböző speciális igényekkel bíró célcsoportokról szóló ismeretekkel, szociális kapcsolatrendszerük működtetésére kiválóan alkalmasak. A képzés felkészítést nyújt a tanároknak az intézmények pedagógiai fejlesztési, szervezési, és teljesítményértékelési rendszerével összefüggésben, változás-menedzsmenttel kapcsolatban. Digitális kompetenciáik fejlesztése révén naprakész, adekvát ismeretek szerzésére, feldolgozására válnak alkalmassá.

Képzés helye:

Óbudai Egyetem, Trefort Ágoston Mérnökpedagógiai Központ,
1081 Budapest, Népszínház utca 8.

Képzés munkarendje és a képzési idő félévekben, kontaktórák száma:

Levelező, 4 félév, 120 kredit, összesen 360 kontaktóra

Jelentkezés feltétele: Óvodapedagógus, tanítói, szakoktatói vagy tanári oklevél

Finanszírozási forma: Önköltséges

Megszerezhető kreditek száma: 120 kredit

A szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése: szakvizsgázott pedagógus (pályaorientáció szakterületen)

	Kredit pont
<i>Kötelező ismeretkörök</i>	55
Közigazgatási vezetési ismeretek	5
Nevelési-oktatási intézmény mint szervezet	7
Az intézmény és környezete	18
Pedagógiai, pszichológiai ismeretek	15
Speciális módszertani ismeretek	10
<i>Szakirányhoz kapcsolódó ismeretkörök</i>	55
Alkalmazott pedagógia-pszichológia	10
Pályaorientáció elmélete	15

Pályaorientáció módszertana	12
A munkavilágának megismerése, munkaerő-piaci ismeretek	9
Kötelezően választható	5
Szakirányú gyakorlat	4
Diplomamunka	10
Összesen:	120

Szakirányú gyakorlat: köznevelési intézményben vagy szakszolgálatnál teljesítendő gyakorlat

Értékelési és ellenőrzési módszerek, eljárások:

A tantárgyak vizsgával, illetve évközi jeggyel és aláírással zárulnak. A vizsgára bocsátás feltétele tantárgyanként különböző: írásbeli dolgozat, illetve egyéni feladat beadása egyaránt lehetséges.

A vizsga írásbeli vagy szóbeli lehet. A harmadik és negyedik félév teljesítése során diplomatervet kell készíteni, majd az abszolutórium megszerzése után, azt a záróvizsgán meg kell védeni, és a záróvizsga tárgyakból eredményes vizsgát kell tenni.

A korábban szerzett ismeretek, gyakorlatok beszámítási rendje:

A korábban, hasonló témában szerzett érdemjegyet az egyetem kredit-elismerési eljárásrendje szerint számítjuk be, azaz a félév kezdetén, index és megfelelő tematika alapján a hallgató kérésére a Kreditátviteli Bizottság tesz javaslatot a beszámításra.

A záróvizsgára bocsátás feltételei:

A záróvizsgára bocsátás feltétele a végbizonyítvány (abszolutórium) megszerzése. A végbizonyítványt a felsőoktatási intézmény annak a hallgatónak állítja ki, aki a tantervben előírt tanulmányi és vizsgakövetelményeket – diplomamunka elkészítése kivételével – teljesítette és az előírt krediteket megszerezte.

A záróvizsga részei:

- A záróvizsga a diplomamunka védéséből és a két szóbeli vizsgarészből áll.
- Az első szóbeli vizsgatárgy kérdései a Kötelező ismeretkörökből, míg a második a Szakirányhoz kapcsolódó ismeretkörökből kerülnek összeállításra.
- A záróvizsgát a hallgatónak egy napon, folyamatosan kell letennie.

A záróvizsga eredménye:

A diplomamunkára (DM), a diplomamunka védésére (DMV) és a záróvizsga szóbeli részére (SZ1, SZ2) kapott érdemjegyek átlaga az alábbiak szerint:

$$Z = (DM + DMV + SZ1 + SZ2) / 4$$

Az oklevél minősítése:

A záróvizsga eredménye alapján az oklevelet a következők szerint kell minősíteni:

kiváló	5,00
jeles	4,51 - 4,99
jó	3,51 - 4,50
közepes	2,51 - 3,50
elégéséges	2,00 - 2,50

Melléklet: Tantervi táblázat

Budapest, 2018. május 08.

Prof. Dr. Tóth Péter sk.
főigazgató

Tantárgyi programok

A) Kötelező ismeretkörök

Közoktatási vezetési ismeretek

TMXST11SLE Vezetés és szervezetfejlesztés   GY   5 kr   10 ó   Évközi jegy

Az intézményértékelés jogi szabályozása. Intézményi önértékelési rendszer, lehetséges területei, szempontjai, indikátorai. Az intézményértékelés eljárásrendje. Vezetési és szervezési elméletek. Az iskola, mint szervezet. Szervezeti kultúra. Szervezetfejlesztés. Helyzetfelmérés. A szervezeti kultúra-fejlesztés célrendszerének meghatározása. Fejlesztési tervek, eszközök és módszerek. Értékelés és továbbfejlesztés. Az iskola, mint tanulószervezet.

Nevelési-oktatási intézmény mint szervezet

TMXKV11SLE Közigazgatási ismeretek   EA   7 kr   20 ó   Vizsga

Magyarország Alaptörvényének bemutatása. A jogforrások rendszere, a jogalkotó szervek Magyarországon. A választójog fogalma és a választási alapelvek. Az országgyűlés funkciói és hatáskörei. A képviselők jogállása. A köztársasági elnök és az Alkotmánybíróság feladatai és hatásköre. Az országgyűlési biztosok. Az Állami Számvevőszék. Az igazságszolgáltatás alkotmányos alapelve. A bírósági szervezet felépítése. Az ügyészség feladatai és szervezete. A kormány. Az önkormányzatok. Tanárok és törvények. Közigazgatási hatósági eljárás.

Az intézmény és környezete

TMXIK11SLE Közoktatási intézmény és környezete   EA   6 kr   20 ó   Vizsga

Az oktatás társadalmi és gazdasági környezete. A közoktatás irányítása. A közoktatás finanszírozása. A közoktatás minősége és eredményessége. Oktatási Hivatal. Nyilvántartási rendszerek. Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal. felvi.hu Minden, ami felsőoktatás.

TMXIH11SLE Oktatási-nevelési intézmény hatékonysága   GY   6 kr   15 ó   Évk. j.

Az igazgató és az iskolavezetés minősége. Hallgatói prezentációk bemutatása a kiválasztott témakörökből: Tanári testület minősége, Szülők elégedettsége, Tanulók elégedettsége, Fenntartó elégedettsége.

TMXPO11SLE Pedagógus az okt. int. szervezetében   EA   6 kr   15 ó   Vizsga

A pedagógusi pálya sajátosságai. Pedagógiai folyamattervezés, - szervezés. A pedagógus munkatevékenységei. A pedagógus tevékenységét segítő új eljárások, módszerek, technikák. Pedagógusszerepek, szerepmoდეlek. A pedagógus kapcsolatrendszere, együttműködése. A pedagógus szakmai- és pedagógiai felkészültsége, képességei, attitűdjei. A pedagógus felelőssége. A pedagógus értékrendje. Szakmai önismeret és önreflexió a pedagógiai gyakorlatban.

Pedagógiai-pszichológiai ismeretek

TMXPP11SLE Pedagógiai-pszichológiai ismeretek EA 6 kr 15 ó Vizsga

Pszichológiai irányzatok, fejlődésméletek. A hallgatók nézeteinek feltárása. Milyen a jó tanár? Értékrendi alapok. Elhárító mechanizmusok. Erkölcsi fejlődés. Erkölcsi alapértékek. A tanári szemlélet kulturális alapjai. Tanórai jelenetek elemzése. A viselkedés és a kommunikáció üzenete. A tanulás feltételei. Mit érzel és mit nem az igazgató? Az érzelmek és attitűdök döntést befolyásoló hatása. Előítélet, ítélet. A produkciófelület. Személyiség – szerep – kapcsolati minták – reflektivitás.

TMXKM11SLE Kommunikáció GY 3 kr 10 ó Évközi jegy

Bevezetés a kommunikáció elméletébe, alapfogalmak. A pedagógiai kommunikáció jellegzetességei. Tanári beszédmagatartás. Verbális és nem verbális kommunikáció. Metakommunikáció. A pedagógiai tér és a kommunikáció egymásra hatása. Tanár-diák, diák-tanár interakciók. Kommunikációs szituációk az oktatásban. Kommunikációs gyakorlatok.

TMXTK11SLE Tehetség gondozás GY 3 kr 10 ó Évközi jegy

A tehetség, mint különleges nevelési igény. A tehetség típusai, összetevői, vizsgálata. Képességek és tehetség kapcsolata. Kreativitás elmélete. A kreativitás fejlesztése a mindennapi tanításban. A tehetség gondozás különböző fajtái és szinterei: léptetés, elkülönítés, gazdagítás. Tehetség gondozás a gyakorlatban.

TMXKK11SLE Konfliktuskezelés GY 3 kr 10 ó Évközi jegy

A konfliktusok természete és típusai, szerepük a társadalmi és pedagógiai létünk mindennapjaiban. A konfliktus, mint érték, mint a szocializációt segítő hatásrendszer. A konfliktusokban rejlő potenciális erők pozitív hasznosítása. A tünetek, okok – megoldásbeli stratégiák és technikák. Thomas Gordon vereségmentes, kreatív problémamegoldó eljárásai, a mediáció és a konfliktuskeresés, konfliktus-megbeszélő csoportok működése. Feszültség keletkezése, negatív indulatok megjelenése, a konfliktus elmérgesedésének veszélye. Elkerülő stratégia, alkalmazkodó stratégia, győztes/vesztes stratégia, kompromisszum-kereső stratégia, együttműködő stratégia, erőszakmentes konfliktuskezelés. A konfliktusmegoldás lépései.

Speciális szak módszertani ismeretek

TMXSE11SLE Integráció és szegregáció kérdései EA 6 kr 15 ó Vizsga

Az integráció és a szegregáció alapkérdései, céljai, fogadtatása, megvalósulása és hatásai kutatási eredményekre támaszkodva. A sikeres tantermi gyakorlat felismerése, a tanári minőség indikátorainak elemzése. A tanári minőség háttérben meghúzódó, személyen belüli tényezők elemzése. A tanári minőség mérésének módszerei, eszközei. A tanári minőséget alakító, a tanári gyakorlat spontán változását kiváltó tényezők. A változás szándékos előidézése és támogatása.

TMXNT11SLE Speciális nevelési területek EA 4 kr 10 ó Vizsga

A neurológiai eredetű teljesítményzavarok bemutatása. A specifikus tanulási zavarok, figyelemzavar, hiperaktivitás neurológiai háttere, komorbiditás, sajátosságok és kezelésük. A képességek vizsgálata különleges egyének esetében. A Kognitív Profil Teszt használata, megfigyelés, célzott megfigyelés, tesztelés és egyéb vizsgálati eljárások megismerése és használata.

B) Szakirányhoz kapcsolódó ismeretkörök

Alkalmazott pedagógia-pszichológia

TMXOL11SLE Tanácsadás pszichológiája EA 4 kr 12 ó Vizsga

A személyiség és pályafejlődés összefüggései, szakmai szocializáció. A pályatanácsadás jellegzetességei. Pályaorientáció fogalma, feladatai, NAT. A pályaorientáció, mint megújult kiemelt nevelési cél. A pályaorientációhoz kapcsolódó pszichológiai fogalmak. A munka világához való viszonyulás pszichológiai háttere. Személyes identitás és foglalkozási énkép. Érzelmi intelligencia, mint a karrierépítés összetevője. Az önismeret szerepe a pályaválasztási döntés kialakításában, a pályaválasztás szempontjából fontos személyiségtulajdonságok jellemzői. Az érdeklődés szerepe a pályaválasztásban, megismerésének lehetőségei. A képesség, szerepe a pályaválasztási döntés kialakításában, öndefiníciós módszerek. Az önismeret fejlesztésének lehetőségei a pályaorientációs pedagógiai munkában. Az információk kezelésének jelentősége a pályaválasztási döntés előkészítésében. A pályaismeret bővítésének módszertani lehetőségei. Az információk szerepe a pályairányítási tevékenységben, elektronikus információhordozók alkalmazása.

TMXET11SLE Életúttervezés GY 3 kr 8 ó Évközi jegy

A pályatervezés – pályatanácsadás – karrierépítés megjelenése, kialakulásának áttekintése. Elméletek az élet-pályatervezésről (Weber; Super, Szilágyi), Az életútelelemzés; életút típusok. A személyes életerv. A sikeres életpálya-építés előfeltételei. Super életpálya-szakaszai, kapcsolatuk a pályaorientációval. Kompetenciák, képességek – önismeret összetevői. A személyes motívumrendszer, célok, jövőkép szerepe, jelentősége a pálya - karriertervezésben; probléma-felismerés, konfliktuskezelés. Életpálya-fejlesztés és vezetés. Életpálya-vezetési készségek és jelentőségük. Életpálya-vezetési készségeket fejlesztő tevékenységek. Kommunikációs készségek. A munkában való elhelyezkedés valószínűségét meghatározó tényezők. Képzés – továbbképzés – átképzés. Az önéletrajz, motivációs levél szerkezete, tartalma.

TMXPH11SLE Pályaorientációs tanácsadás hatékonysága

GY 3 kr 8 ó Évközi jegy

Az eredményes tanácsadási folyamatot jellemző tényezők. A pályaorientációs tanácsadás hatékonyságmérésére alkalmazható modellek indikátorai. Az eredményes tanácsadói munkafolyamat előfeltételei. Az egyéni tanácsadás rendszerszemléletű modellje. A tanácsadás hatása a tanulók önirányítására, önértékelésére, általános teljesítményére, pályaegettségére. Az egyén

vagy egy célcsoport tanulási,- továbbtanulási-, foglalkoztatási-, életpálya helyzetének javulása. A pályaorientációs tanácsadás során kielégített igények és nyitott kérdések. Az önértékelés, a pályaérettség kérdőíves felmérése, továbbá az interjú technikák és team megbeszélések, esetmegbeszélések alkalmazása. A pályaorientációs tanácsadás jó gyakorlatai külföldön és Magyarországon. A szervezeti kultúra fejlesztése, a tanárok eszközkészletének, tanulásszervezési eljárásainak bővítése a tanulói igényekhez való alkalmazkodás érdekében.

Pályaorientáció elmélete

TMXMM11SLE Tanácsadási elméletek EA 4 kr 10 Vizsga

A tanácsadás történeti és elméleti előzményei. Tanácsadási modellek. A tanácsadás elméleti alapjai: Parsons elmélete, pályaalkalmassági elméletek. A személyiség pszichológiai mozgására épülő elméletek. Döntési elméletek. A fejlődéselvet hangsúlyozó elméletek. Pályaszocializációs elméletek. Humán dinamikus modell. Pályafejlődési modellek. Magyar kutatók elméleti munkássága. A tanácsadás, mint szolgáltatás. A tanácsadás etikája. A tanácsadás típusai. A tanácsadó személyisége. A pályaorientációs tanácsadási napló. A pályaorientációs csoportfoglalkozás.

TMXPZ11SLE Pályaorientáció hazai és nemzetközi gyakorlata EA 3 kr 10 ó Vizsga

A pályaorientáció fogalmi fejlődése. A pályaorientáció nemzetközi értelmezése. Szakpolitikai állásfoglalások, iránymutatások. Az életpálya-tanácsadás. Az életutató támogató pályaorientáció nemzetközi tapasztalatai. A pályaorientációs tevékenység hazai alakulása, intézményrendszere. A pályaválasztási tanácsadás előzményei. A pályaorientáció jogi vonatkozásai. Pályaorientáció megjelenése a tantervi programokban. Pályaorientációs feladatok ellátói a köznevelés intézményekben. A pályaorientációs tevékenység intézményi (iskolai) keretei. A pályaorientáció tartalmi összetevői. Pályaismeret. Szakképzés és szakma ismeret – OKJ, felnőttképzés, felsőoktatás. Az érdeklődés személyiségjellemzőjének használata a pályaorientációs gyakorlatban. Kulcsképeségek. Tanulási technikák. Információszerzés, tájékozódás, önismeret, önfejlesztés.

TMXES11SLE Esélyegyenlőség és tanácsadás EA 2 kr 8 ó Évközi jegy

Nevelésszociológiai problémakörök és nézőpontok: hatékonyság, eredményesség, méltányosság, esélyegyenlőség és inklúzió, Integráció és szegregáció. Tapasztalatok összegyűjtése, rendszerezése, reflektálás, továbbfejlesztési javaslatok, irányok megfogalmazása. Hatékonyság, eredményesség, méltányosság jelenléte a közoktatásban, az ezeket befolyásoló tényezők. Az esélyegyenlőség és inklúzió megvalósulása az oktatási rendszer egyes szereplőinek nézőpontjából. A tanegység feldolgozásának célja: horizonttágítás, reflektív-, kritikai-, kritikai-elemző-, értelmező- és feltáró-attitűd fejlesztése, saját tapasztalatok felhasználásával. Integráció és szegregáció alapfogalmai, modellek, rendszerek, értelmezési nehézségek és különbségek. A tanegység célja ismeretbővítés, objektív véleményformálás, reflektálás elősegítése a saját gyakorlatban.

TMXPT11SLE Pálya és karrier tanácsadás GY 3 kr 126 Évközi jegy

A tanácsadás fogalma, specifikumai, kompetenciahatárai. Tanácsadási modellek és stratégiák. A tanácsadási folyamat bemutatása, tanácsadási napló. Az egyéni tanácsadás lépéseinek begyakorlása esetek feldolgozásán keresztül. A tanácsadási folyamatban alkalmazható kommunikációs eszközök. A beszélgetés, mint a tanácsadás fő módszere. A csoport fejlődésére vonatkozó elméletek. A csoport fogalma – jellemzői. Csoportdinamikai ismeretek. A csoportmunka típusai. A csoportos tanácsadás specifikumai. A csoportvezető szerepe, feladatai. Strukturált csoportfoglalkozások tervezése, szervezése, vezetése. Speciális célú, a szakjellegzetességeinek megfelelő strukturált csoportfoglalkozások vezetése. A csoportvezető önellenőrzési feladatai. IKT támogatott tanácsadás.

TMXTK11SLE Tanácsadás kutatómódszertana GY 3 kr 126 Évközi jegy

A pályaorientációs tanácsadás-kutatás sajátosságai. Kvantitatív és kvalitatív kutatási stratégiák. Szakirodalom feltárása és feldolgozása. Kutatási terv. Minta, mintavétel a kutatásban. Kutatási módszerek felosztása, azok sajátosságai. A megfigyelés. A kérdőíves eljárás. A strukturált interjú. Teszt módszer. Kompetenciák mérése. A statisztikai adatelemzés módszerei. Kutatási eredmények értékelése. Hipotézisek felülvizsgálata. Kutatási eredmények közzététele. A hallgató legyen képes egy önálló kutatás lebonyolítására. Legyen képes egy pályaorientációs kutatási tervet megalkotni a kutatási módszerek és eljárások ismereteinek tükrében. Tudjon kutatást lefolytatni. A tantárgy során fejlesztésre kerül a hallgató empatikus képessége és alapvető kommunikatív képessége. Tudja alkalmazni a leíró statisztika és a matematikai statisztika módszereit az adatelemzési eljárásokhoz.

Pályaorientáció módszertana

TMXPM11SLE Pályaorientáció módszertana I. GY 3 kr 106 Évközi jegy

A pályaorientációs tanácsadás sajátosságai. Tanácsadási modellek érvényesülése a pályaorientációs tanári munkában. Az ötlépcsős tanácsadási modell. Problémdefiníciók – problémakódok. A pályaorientációs tanácsadás szintjei: orientáció, konzultáció, tanácsadás. Tanácsadási stratégiák. A tanácsadás változói, etikai kérdései. Az egyéni tanácsadás folyamata, lépései. A beszélgetés, mint tanácsadási módszer, beszélgetés típusok. A célzott beszélgetés. Figyelési fogások. Befolyásolási fogások. Az önismeret és a döntések szerepe a pályaépítésben, önértékelési módszerek. Öndefiníciós eljárások. A kiemelt személyiségtulajdonságok megismerési lehetőségei. A pályaorientációs tanácsadók által használható kérdőívek. Az érdeklődés megítélése önértékelés segítségével. A képességek megítélése önértékelés segítségével. Az értékstruktúra megismerése értékfeltáró beszélgetéssel. A munkamód megismerése. A pályaismeret jelentősége a pályaorientáció folyamatában. Hátrányos helyzetű fiatalok pályaorientációját támogató tanácsadási módszerek. Mérlegelési eljárások. Több szempontú döntési módszerek.

TMXPO11SLE Pályaorientáció módszertana II. GY 3 kr 10 ó Vizsga

A csoportos tanácsadás fogalma. A csoportos pályaorientációs tanácsadás fajtái. A csoportos tanácsadás felépítési struktúrája. Strukturált csoportfoglalkozás. A csoportos tanácsadás tipikus témái. A csoportos beszélgetés, mint a problémadefiníció meghatározásának eszköze. A csoportvezető stílusa. A csoportos tanácsadás beszélgetésvezetési készségei. Távtanácsadás. Pályaorientációs iskolai rendezvények, workshopok, játékos programok szervezése.

TMXPA1SLE Pályaismeret GY 3 kr 10 ó Évközi jegy

A társadalmi-gazdasági fejlődés és a munkamegosztási rendszer fejlődési tendenciái. A pályaismeret alapfogalmai. Modellek a pályalélektanban. A pályaalakalmasság elvi alapjai, megismerésének módszerei. A pályaismeret fejlesztésének lehetőségei a tanácsadói tevékenységben. Foglalkozások osztályozási rendszere. Nemzetközi osztályozási rendszerek és szakmai szótárak. A magyar foglalkozás-osztályozási rendszer a FEOR, foglalkozási információk kézikönyvei, gyakorlat orientált osztályozási rendszerek. Foglalkozási profilok, a pályaleírások szerkezete. A kiválasztás eszközrendszere. A szakképesítések megszerzésének lehetőségei, a szakképzési rendszer, az Országos Képzési Jegyzék, a szakképesítések képzési programjai.

TMXIT1SLE IKT támogatott tanácsadási módszerek GY 3 kr 10 ó Évközi jegy

A számítógépek a tanácsadásban. (Orientáló programok, önértékelő eljárások, információs programok.) E-tanácsadás, online pályaaorientációs szolgáltatások használata (kapcsolatfelvétel, tájékoztatás, önértékelés, feladatok használata, fórumok). Fontosabb magyarországi rendszerek jellemzői, szolgáltatásaik (pl. adatforrások, linkgyűjtemények, tananyagok). Nemzetközi kitekintés (Észak-amerikai rendszerek, többnyelvű európai rendszerek, AMS rendszerek, holland-dán-skandináv rendszerek).

A munkavilágának megismerése, munkaerő-piaci ismeretek

TMXSG1SLE Szakképzés és gazdaság EA 2 kr 8 ó Vizsga

Az oktatás, a gazdaság és a társadalom kölcsönhatási mechanizmusa. Munkaerő-piaci trendek, foglalkoztatási igények. A társadalmi mobilitás és a munkaerő-szükséglet változásai. Az egész életen át tartó tanulásra történő felkészítés. Motivációk és lehetőségek a munkaerő-piacon. A munkaerőpiac és a szakképzés intézményei és azok feladatai. Szakképzés- és felnőttképzés fejlesztése. Jogi háttér, szabályozási rendszer.

TMXMI1SLE Munkaügyi intézményrendszer-foglalkoztatás

EA 2 kr 10 ó Vizsga

A munkaerő-piaci intézményrendszer szolgáltatási köre. Az állami szerepvállalás. A munkaerő-piaci politika és a foglalkoztatáspolitikai politika. A foglalkoztatáspolitikai modelljei. A foglalkoztatáspolitikai intézményrendszere. Kormányzati szint. Állami Foglalkoztatási Szolgálat. Foglalkoztatási Hivatal. Megyei (fővárosi) munkaügyi központok. Munkaügyi felügyelőségek. A munkaerő-fejlesztő és képző központok. A foglalkoztatás érdekegyeztetési szervezetei. A munkanélküliség. A munkanélküliek segítésének elvei. Aktív munkaerő-piaci eszközök Magyarországon. Munkaerő-piaci szolgáltatások, aktív munkaerő-piaci eszközök. A munkanélküliek segítésének gyakorlata – állás keresők támogatása. A non-profit szektor foglalkoztatási szerepvállalásának lehetőségei és korlátai. A szociális és munkaügyi rendszerek együttműködése.

TMXAT1SLE Munkaerő-piaci ismeretek-állás keresési technikák

Gy 3 kr 10 ó Évközi jegy

A tárgy az állás keresési folyamat lépéseinek megtervezéséhez, gyakorlati megvalósításához nyújt segítséget. Az egyéni jellemzők (adottságok, képességek, készségek, szakképzettség, karriercélok) és a

munkaerő-piaci helyzet összefüggéseit vizsgálja. Megismerteti a hatékony álláskeresési technikákat, tisztázza a munkaerő-piaci viszonyokat, a munkáltatói szokásokat, azokat a szempontokat, melyek alapján az alkalmazók kiválasztják a számukra legmegfelelőbb szakembert. Segítségnyújt a hatékony módszerek alkalmazásához (rejtett üres álláshelyek felkutatása, korszerű szakmai önéletrajz írása, kapcsolatfelvétel munkaadókkal, ismerősökkel, felvételi interjúra történő felkészülés, stb.), az álláskeresés során felmerülő kérdések (Mit? Hol? Hogyan?) megválaszolásához, az elhelyezkedéshez.

TMXSF11SLE Oktatási rendszerek fejlődése EA 2 kr 8 ó Vizsga

A magyar közoktatási rendszer kialakulása, fejlődése a XX-XXI. században. A magyar oktatási rendszer strukturális jellemzői. Az oktatási rendszer alrendszerei. A magyar iskolarendszer szerkezeti jellemzői és problémái. A modern közoktatási rendszer funkciói, az egyes funkciók között ellentmondások. Az oktatási rendszer kapcsolata más társadalmi alrendszerekkel. A tömegoktatási rendszerek kialakulása, fejlődése, az állam szerepe. Fejlődési modellek. A modern oktatási rendszerekre ható tényezők, strukturális jellemzőik, irányítási és szabályozási problémáik. A nemzetközi együttműködés szerepe, az oktatás fejlődésében. Az Európai Unió oktatáspolitikája. Az oktatáspolitikai alapértékei és az ezek közötti konfliktusok hatása az oktatási rendszerre. Nemzeti és közösségi oktatáspolitikák. Centralizáció, decentralizáció.

C) Választható tárgy (A felsőoktatási törvény előírásai szerint egy tárgy választása kötelező)

TMWIS11SLE Ifjúságszociológia EA 5 kr 10 ó Vizsga

A szociológia klasszikusai, a magyar szociológia története, az ifjúság-kutatás kezdetei. A szocializáció és ifjúság. Ifjúság és család, ifjúság és oktatási rendszer. A szociológia módszertana. A szociológiai vizsgálat lépései, mintavétel, kérdőív-szerkesztés, interjú, adatfeldolgozás. Ifjúságszociológiai vizsgálatok. Ifjúság életmódja, értékei, orientációi. Az ifjúság jövedelmi- és lakáshelyzete. Ifjúság és deviancia.

TMWNT11SLE Speciális nevelési területek EA 5 kr 10 ó Vizsga

A sajátos nevelési igény és a beilleszkedés. A tanulási zavarok fogalma. A környezeti és belső predispozíciók interakciója, a neurológiai eredetű teljesítményzavarok (specifikus tanulási, figyelem és hiperaktivitás zavar) kialakulása. A szenzomotoros rendszer, az iskolai és nyelvi készségek szerepe, a fejlesztés lehetőségei. A tanulás és tanítás speciális módszerei, a kornak, kultúrának megfelelő fejlesztés. A fiatal és felnőtt populáció érintettsége és kezelésének sajátosságai a neurológiai eredetű teljesítményzavarok terén.

TMWSZ11SLE Személyiségfejlesztés EA 5 kr 10 ó Vizsga

A pályaaorientációs tanári minőséget meghatározó szerepszemélyiség fejlesztése. A szenzitív tanácsadás elemzés a befogadók élményeiről, igényeiről adott visszajelzésekkel fejleszti a tanári szerepet. A pályaaorientációs foglalkozások keretében megtartott helyzetgyakorlatokat a csoport közösen elemzi, amely hozzájárul a kommunikációs képességek tudatosításához is. Szerepjátékok során a hallgatók a gyakorlatban ismerhetik meg a pályaaorientációs munka élményvilágát, tapasztalatot szerezhetnek a társas helyzetekben megnyilvánuló tanácsadói

készségeikről. A hallgatók képessé válnak nézeteik reflektív értelmezésére, szerepkezelési nehézségeik felismerésére és önfejlesztésükre.

TMWKF11SLE Tanulói kultúrák megismerése, önismereti készségek fejlesztése

EA 5 kr 10 ó Vizsga

Kultúra és tanulás: különböző kultúrájú diákok és felnőttek szociokulturális környezetének és tanulási lehetőségeinek megismerése. A megismerés módjai, az önismeret és mások megismerése, a kulturális relativizmus, a nézőpontok és a megértés figyelembe vételével. Teljesítményt befolyásoló okok – háttértényezők feltárása. A pályaaorientációs tanár szerepe a különböző kultúrájú tanulók, felnőttek képzésében. A hozott hátrányok és a tanulási folyamat során szerzett kudarcok feldolgozása, csökkentése. A szerepértelmezés és a viselkedés, mint a megismerés forrása. A tanulás motivációi, motiválási módszerek a tanári munkában. A kompetencia- fejlesztés lehetőségei. Szituációk elemzése, helyzetgyakorlatok.

TMWMP11SLE Média szerepe a pályaválasztásban EA 5 kr 10 ó Vizsga

A pályaaorientációt támogató szervezetek média anyagai, felhasználásuk a pályaaorientációs foglalkozások keretében. Pályaaorientáció tartalmú tudástárak használata. Információs tanácsadási portálok használata. Egyéni tanácsadás támogatása online felmérésekkel, az önismeret és pályaismeret fejlesztése. Az életpálya tervezés, karrier-támogatás média forrásai. A pályaválasztás interaktív támogatása. A továbbtanulás IKT-s támogatása. Diáktanácsadók, karrierirodák WEB-es elérése, szolgáltatásaik használata. Pályaaorientációs e-kiadványok. Pályaválasztási kiállítások, ismeretterjesztő rendezvények.

Szakirányú gyakorlat

TMGGT11SLE Szakirányú gyakorlat LGy 4 kr 12 ó Évközi jegy

A hallgatók a köznevelési és pályaaorientációt támogató intézményekben tett látogatások keretében megismerik a szervezetek pályaaorientációs szolgáltatási programjait, azok jó gyakorlatait. Esetmegbeszélő csoportmunka.

Diplomamunka

TMDPO21SLE Diplomamunka I. GY 5 kr 15 ó Aláírás

TMDPO22SLE Diplomamunka II. GY 5 kr 15 ó Aláírás

A diplomamunka elkészítésének tartalmi és formai követelményei. Témaválasztás. A konzulens szerepe, a támogatás módszerei. Szakmai konzultáció az egyetemi belső konzulenssel. Önálló munka. A hallgató ismeri a különböző tudásterületek közötti összefüggéseket és képes a különböző tudományterületi, szaktárgyi tartalmak integrációjára. Ismeri a szakterülete hazai és nemzetközi eredményeit, szakirodalmát, aktuális kérdéseit, az adott szakterület társadalomban betöltött szerepét. A hallgató jelentős mértékű önállósággal rendelkezik szakmája átfogó és speciális kérdéseinek felvetésében, kidolgozásában, szakmai nézetek képviselésében, indoklásában. A szakképzett tanár szakmai témában képes szakszerűen kifejezni magát mind szóban, mind írásban, a tervezés során rendszerszemléletű megközelítésre képes. Képes a szaktudományi, továbbá az általános pedagógiai-pszichológiai képzésben tanult módszerek, eljárások szaktárgyi alkalmazására, a különböző tudásterületek közötti összefüggések, kapcsolódások, átfedések és egymásra hatások felismerésére, a szaktárgyi integráció megvalósítására. Képes az alkotó információ- és könyvtárhasználatra és az információ-

kommunikációs technológia használatára, önállóan képes szakmája, a szaktárgyainak tanításával-tanulásmegvalósításával kapcsolatos átfogó, megalapozó szakmai kérdések átgondolására és az ide vonatkozó források alapján megfelelő válaszok kidolgozására.

1. sz. melléklet: Mintatanterv

Óbudai Egyetem			TANTERV		Pályaeorientáció szakterületen pedagógus szakvizsgára felkészítő szakirányú továbbképzési szak															Érvényes a 2018-19. tanévtől								
Sorsz.	Kód	Tantárgyak	Ór-óra	Kredit	Félévi óraszám (ea - tgy - lab), szamoakértés ill. követelmény módja (v, sz, f), kreditpont																				Előkövetelmény			
					1. félév					2. félév					3. félév					4. félév								
					ea	tgy	lab	köv	kr	ea	tgy	lab	köv	kr	ea	tgy	lab	köv	kr	ea	tgy	lab	köv	kr				
A) Kötelező ismeretkörök			150	55																								
Közoktatási vezetési ismeretek																												
1.	TMXVS11SLE	Vezetés és szervezőfejlesztés	10	5	0	10	0	é	5																			
Nevelési-oktatási intézmény, mint szervezet																												
2.	TMXKI11SLE	Közigazgatási ismeretek	20	7	20	0	0	v	7																			
Az intézmény és látogatás																												
3.	TMXKI11SLE	Közoktatási intézmény és látogatás	20	6						20	0	0	v	6														
4.	TMXKH11SLE	Oktatási-nevelési intézmény hatékonysága	15	6						0	15	0	é	6														
5.	TMXPS11SLE	Pedagógus az oktatási intézmény szervezetében	15	6	15	0	0	v	6																			
Pedagógiai, pszichológiai ismeretek																												
6.	TMXPP11SLE	Pedagógiai-pszichológiai ismeretek	15	6	15	0	0	v	6																			
7.	TMXKM11SLE	Kommunikáció	10	3						0	10	0	é	3														
8.	TMXTG11SLE	Talentszondorítás	10	3						0	10	0	é	3														
9.	TMXKK11SLE	Konfliktuskezelés	10	3						0	10	0	é	3														
Speciális módszertani ismeretek																												
10.	TMXIS11SLE	Integráció és szegregáció kérdései	15	6						15	0	0	v	6											9			
11.	TMXNT11SLE	Speciális nevelési területek	10	4	10	0	0	v	4																			
B) Szakirányhoz kapcsolódó ismeretkörök			158	46																								
Általános pedagógiai-pszichológiai																												
12.	TMXOL11SLE	Tanácsadás pszichológiája	12	4						12	0	0	v	4														
13.	TMXET11SLE	Élethívvelés	8	3											0	8	0	é	3									
14.	TMXPH11SLE	Pályaeorientációs tanácsadás hatékonysága	8	3											0	8	0	v	3									
Pályaeorientáció elmélete																												
15.	TMXMM11SLE	Tanácsadási elméletek	10	4						10	0	0	v	4														
16.	TMXPZ11SLE	Pályaeorientáció hazai és nemzetközi gyakorlatja	10	3						10	0	0	v	3														
17.	TMXES11SLE	Évelőgyakorlatok és tanácsadás	8	2						8	0	0	é	2														
18.	TMXPT11SLE	Pálya és karrier tanácsadás	12	3						0	12	0	é	3														
19.	TMXTK11SLE	Tanácsadás kutatómódszertana	12	3											0	12	0	é	3						15.			
Pályaeorientáció módszertana																												
20.	TMXPM11SLE	Pályaeorientáció módszertana I.	10	3						0	10	0	é	3														
21.	TMXPO11SLE	Pályaeorientáció módszertana II.	10	3											0	10	0	v	3									
22.	TMXPA11SLE	Pályaismeret	10	3						0	10	0	é	3														
23.	TMXIT11SLE	IKT támogatott tanácsadási módszerek	10	3											0	10	0	é	3									
A munkavégzésnek megismerése, alkalmazási ismeretek																												
24.	TMXSG11SLE	Skálázás és azonosítás	10	2						8	0	0	v	2														
25.	TMXDM11SLE	Munkavégzési intézményrendszer-felfalkoztatás	10	2											10	0	0	v	2									
26.	TMXAT11SLE	Munkavégzési ismeretek-alkalmazási technikák	10	3											0	10	0	é	3									
27.	TMXSF11SLE	Oktatási rendszerek fejlődése	8	2						8	0	0	v	2														
C) Választási tárgy (a felvételtől eltérő, de a felvételi szorítók vagy tantárgy választása közi)			10	5						10	0	0	v	5														
28.	TMWIS11SLE	Ifjúságszociológia	10	5																								
29.	TMWNT11SLE	Speciális nevelési területek	10	5																								
30.	TMWSZ11SLE	Személyiségfejlesztés	10	5																								
31.	TMWKF11SLE	Tanulói kultúrák megismerése, önismereti készségek fejlesztése	10	5																								
32.	TMWMP11SLE	Média szerepe a pályaválasztásban	10	5																								
Skakirányú gyakorlat			12	4																								
33.	TMGGT11SLE	Skakirányú gyakorlat	12	4											0	0	12	é	4						20.			
Diplomaszerzés			30	10																								
34.	TMDDO21SLE	Diplomaszerzés I.	15	5											0	0	15	a	5									
35.	TMDDO22SLE	Diplomaszerzés II.	15	5											0	0	15	a	5									
Összes tantervi óra:					60	10						45	45						56	32	15							
Félévenkénti óraszám - összesen:			360		70						90						103						95					
Összes kreditpont:				120						28						32						31						29
Vizsgajegy - összesen:										4						3						5						3
Évközi jegy - összesen:										1						4						4						5
Záróvizsga tárgyak:																												
Diplomaszerzés																												
Komplex szóbeli vizsga a tanterv A) és a B) részéből																												
Záróvizsga eredménye:																												
(Diplomaszerzés + Diplomamunka védés + Szóbeli-A + Szóbeli-B) / 4																												